

Beknopt stappenplan ontwikkelen kruidenrijk grasland voor weidevogels (zonder inzaaien van mengsels!)

Sturen op vocht, voeding en gebruik van graslanden

1. Uitgangssituatie bepalen

- Bepaal in welk perceel kruidenrijk grasland ontwikkeld gaat worden.
- Zet een 5x5 uit met prikpaaltjes en tel het aantal grassen en kruiden; de som van beide bepaald welk type grasland het perceel op dat moment bevat (gebruik hiervoor bijgevoegd formulier uit de veldgids ontwikkelen kruidenrijk grasland, per type staat het aantal soorten (n) benoemd, zie onderstaand voorbeeld bij type 3).

Gras-kruidenmix (type 3)		
n: 15-25 / 25m ²	50-75 kg N/ha/jr	5-7 ton ds/ha/jr
≅ 10-15 ton (pot)stalmest per jaar		

2. Opbrengst verlagen

- Start met het verlagen van de opbrengst van het perceel door geen kunstmest of drijfmest meer toe te passen en tijdelijk ook geen bemesting van ruige mest of weidemest (maatwerk per bodemtype en per bedrijfssituatie is nodig in de ontwikkelingsfase).

3. Tijdig maaien

- Maai de eerste snede van het perceel op het moment dat de meest dominante grassoort bijna in bloei komt. Voer het gewas goed af. Herhaal dit bij de 2^e snede. Let hierbij uiteraard goed op weidevogels en hun nesten of kuikens. Maatwerk is nodig en afstemming met weidevogelkenners uit het gebied is cruciaal.

4. Stapsgewijs waterpeil omhoog brengen

- Door waterpeil dicht bij het maaiveld te brengen wordt de bodem koud in de toplaag waardoor grassen minder hard groeien. Kruiden kunnen hierdoor makkelijker concurreren om licht met de grassen, waardoor ze meer kiem, rozetvorming en bloeikansen krijgen.
- Ook de doorwaadbaarheid van de vegetatie voor weidevogelkuikens wordt beter als de grassen minder dicht opeen staan en de bereikbaarheid van insecten (zowel vliegende als in de bodem voorkomende) wordt vergroot. Ga uit van een ideaal waterpeil voor weidevogels van 20 cm t.o.v. maaiveld en zorg voor watervoerende greppels waar water vastgehouden wordt tussen maart t/m juni. Na het broedseizoen wordt het water weer stapsgewijs afgelaten om te kunnen naweiden of eventueel nog een keer te maaien. Daarnaast is het belangrijk om goed greppelonderhoud uit te voeren voor de watervasthoudende en afvoerende functie.

Na een ontwikkelingsperiode van circa 3-4 jaar kan het maaimoment later in het jaar plaatsvinden. Daarnaast kan bekeken worden of een ruige mestgift of vorm van voor-of nabeweiden passend is voor het perceel, waarbij het aandeel grassen en kruiden in stand blijft. Continueren van een hoog waterpeil blijft essentieel bij de instandhouding van weidevogelgrasland.